

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului privind încetarea tratatelor bilaterale de investiții dintre statele membre ale Uniunii Europene, semnat la Bruxelles, la 5 mai 2020.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Necesitatea și finalitatea încheierii Acordului

România a avut o poziție constantă în sensul scoaterii din vigoare a tratatelor privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor încheiate între statele membre ale Uniunii Europene, având în vedere că domeniul de reglementare face obiectul pieței interne UE. Atunci când își exercită una dintre libertățile fundamentale, precum libertatea de stabilire sau libera circulație a capitalurilor, investitorii din statele membre acționează în limitele domeniului de aplicare a dreptului Uniunii și, prin urmare, se bucură de protecția asigurată de libertățile respective și, după caz, de legislația secundară relevantă, de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și de principiile generale ale dreptului Uniunii, care includ în special principiile nediscriminării, proporționalității, securității juridice și protecția încrederii legitime.

În vederea încetării tratatelor prin acordul părților în format bilateral a fost promovată Legea nr. 18/2017 pentru aprobarea încetării valabilității acordurilor privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor încheiate de către România cu statele membre ale Uniunii Europene, publicată în M. Of. nr. 198 din 21 martie 2017.

La data de 19 august 2017, a ieșit din vigoare, prin acordul părților, cu efecte depline, Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Danemarcei privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Copenhaga la 14 iunie 1994, ratificat prin Legea nr. 7/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 17 ianuarie 1995 (Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 2323/2017, publicat în M. Of. nr. 64 din 22 ianuarie 2018).

La data de 21 mai 2019, a ieșit din vigoare, prin acordul părților, cu efecte depline, Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Polonia privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Varșovia la 23 iunie 1994, ratificat prin Legea nr. 109/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 2

decembrie 1994 (Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 618/2019, publicat în M. Of. nr. nr. 305 din 19 aprilie 2019).

La data de 11 martie 2020, a ieșit din vigoare, prin acordul părților, cu efecte depline, Acordul între Guvernul României și Guvernul Regatului Suediei privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Stockholm la 29 mai 2002, ratificat prin Legea nr. 651/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 901 din 12 decembrie 2002 (Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 671/2020, publicat în M. Of. nr. nr. 357 din 5 mai 2020).

În format multilateral, scoaterea din vigoare prin acordul părților de o manieră coordonată a fost facilitată de Comisia Europeană. Astfel, în urma demersurilor Comisiei Europene, la 5 mai 2020 a fost semnat, la Bruxelles, Acordul privind încetarea tratatelor bilaterale de investiții dintre statele membre ale Uniunii Europene de reprezentanții împuterniciți a 23 de state membre, printre care și România, prin Reprezentantul Permanent al României la Uniunea Europeană. Pentru a respecta cerințele procedurale care trebuie parcurse de partea română pentru a-și exprima consimțământul de a deveni parte la Acord, proiectul de act normativ a fost inițiat în baza art. 19 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele.

1. Descrierea situației actuale

Discuțiile la nivel european pentru agreama unui instrument care să asigure ieșirea din vigoare, de o manieră coordonată, a tuturor tratatelor bilaterale de investiții intra-UE s-au relansat ulterior pronunțării la 6 martie 2018 a hotărârii Curții de Justiție a UE în cauza C-284/16 (*Achmea*). Conform hotărârii, clauzele de arbitraj cuprinse în tratatele de investiții încheiate între statele membre sunt incompatibile cu dreptul UE.

Consecințele politice și juridice ale deciziei CJUE au făcut obiectul *Declarației comune a reprezentanților guvernelor statelor membre privind consecințele hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-284/16 (Achmea) și protecția investițiilor în Uniunea Europeană, semnate la Bruxelles la 15 ianuarie 2019*¹, prin care s-a agreat o abordare coordonată a statelor membre, în virtutea obligației ce le revine de a asigura conformitatea ordinilor lor juridice cu dreptul Uniunii.

2. Schimbări preconizate

Ulterior ratificării Acordului de către România și cealaltă Parte Contractantă, vor ieși din vigoare următoarele tratate:

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 1 iunie 1994, ratificat prin Legea nr. 106/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 30 noiembrie 1994

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/190117-bilateral-investment-treaties_en

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Cehe pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 8 noiembrie 1993, ratificat prin Legea nr. 62/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 3 august 1994, amendat prin: Protocolul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Cehe, semnat la Praga la 22 ianuarie 2008, privind amendamentele la Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Cehe pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 8 noiembrie 1993 (urmează regimul Acordului), ratificat prin Legea nr. 17/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 20 februarie 2009

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Cipru privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 26 iulie 1991, ratificat prin Legea nr. 30/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 1 iunie 1993

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Croația privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Zagreb la 8 iunie 1994, ratificat prin Legea nr. 111/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 2 decembrie 1994, amendat prin: Protocolul adițional dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Croația, semnat la București la 30 aprilie 2010, privind amendamentele la Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Croația privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Zagreb la 8 iunie 1994 (urmează regimul Acordului), ratificat prin Legea nr. 218/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 25 noiembrie 2010

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Elene privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Atena la 23 mai 1997, ratificat prin Legea nr. 166/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 24 octombrie 1997

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Franceze privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor și Protocolul la acesta, semnate la Paris la 21 martie 1995, ratificate prin Legea nr. 88/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 19 octombrie 1995

- Acord între România și Republica Federală Germania privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor de capital și Protocolul la acesta, semnate la Bonn la 25 iunie 1996, ratificate prin Legea nr. 125/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 14 iulie 1997

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Letonia privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Riga la 27 noiembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 433/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 15 iulie 2002

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Lituania privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Vilnius la 8 martie 1994, ratificat prin Legea nr. 82/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 13 octombrie 1994

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Portugheze privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 17 noiembrie 1993, ratificat prin Legea nr. 92/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 3 noiembrie 1994

- Acord între România și Republica Slovacă privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Bratislava la 3 martie 1994, ratificat prin Legea nr. 97/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 15 noiembrie 1994, amendat prin: Protocolul adițional dintre România și Republica Slovacă, semnat la Bratislava la 8 noiembrie 2005, la Acordul dintre România și Republica Slovacă privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Bratislava la 3 martie 1994, ratificat prin Legea nr. 306/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 24 iulie 2006

- Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Slovenia privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Ljubljana la 24 ianuarie 1996, ratificat prin Legea nr. 64/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 10 iulie 1996

- Acord între România și Spania privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 25 ianuarie 1995, ratificat prin Legea nr. 63/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 128 din 27 iunie 1995

- Acord privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor între Guvernul României și Guvernul Regatului Țărilor de Jos și Protocolul la acesta, semnate la București la 19 aprilie 1994, ratificate prin Legea nr. 114/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 6 decembrie 1994

- Acord între România și Republica Ungaria privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 16 septembrie 1993, ratificat prin Legea nr. 63/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 3 august 1994

- Acord între Guvernul României, pe de o parte, și Uniunea Economică Belgo-Luxemburgheză, pe de altă parte, privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Bruxelles la 4 martie 1996, ratificat prin Legea nr. 8/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1997

3. Alte informații

Acordul cuprinde 18 articole, grupate în 4 secțiuni: definiții, dispoziții privind încetarea tratatelor bilaterale de investiții; dispoziții privind procedurile arbitrale inițiate în temeiul acestor tratate; dispoziții finale.

Acordul asigură ieșirea din vigoare a tratatelor privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor încheiate între statele membre ale Uniunii Europene și stingerea clauzelor de supraviețuire, pentru o perioadă de timp, a protecției conferite de tratate.

Acordul confirmă interpretarea comună a Părților Contractante potrivit căreia clauzele compromisorii din tratatele pentru protecția investițiilor nu pot servi drept temei pentru proceduri de arbitraj întrucât sunt contrare tratatelor UE și, ca urmare a acestei incompatibilități, nu pot fi aplicate după data la care ultima dintre părțile la un tratat bilateral de investiții intra-UE a devenit stat membru al Uniunii Europene.

În cazul în care există proceduri arbitrale inițiate anterior datei de 6 martie 2018 (data pronunțării hotărârii CJUE) încă pendinte la data intrării în vigoare a Acordului, dacă investitorul nu a contestat în fața instanței naționale competente măsura care face obiectul diferendului, se pot aplica măsuri tranzitorii în statele membre părți la diferend. Pentru a proteja așteptările legitime ale investitorilor, măsurile tranzitorii permit soluționarea amiabilă sau jurisdicțională, după caz.

Acordul intră în vigoare odată cu depunerea celui de al doilea instrument de ratificare la Depozitar, Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative - Nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii - Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social- Nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului- Nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,

atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ – prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic – sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.543 /2021. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ nu necesită aviz de la Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea „transparență decizională”, conform prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.
3. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul.
2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului privind încetarea tratatelor bilaterale de investiții dintre statele membre ale Uniunii Europene, semnat la Bruxelles, la 5 mai 2020, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎTU

A circular official stamp of the Prime Minister of Romania. The outer ring contains the text "ROMANIA" at the top and "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the bottom. The inner part of the stamp contains the text "PRIM-MINISTRU" and "FLORIN-VASILE CÎTU".